

Vandløb

Lovgivningen

Den primære lov for forvaltningen af vandløb er vandløbsloven. Men en række andre love indeholder også regler om vandløb, eksempelvis naturbeskyttelsesloven, planloven, miljømålsloven, miljøbeskyttelsesloven og okkerloven. Vandløbsloven har til formål at sikre, at vandløbene kan aflede vand. Afledningen af vand skal ske under hensyntagen til de natur- og miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som er fastsat i anden lovgivning.

Vandløbsloven væsentligste bestemmelser er regler om benyttelse, vedligeholdelse, regulering og restaurering af vandløb og om regulativer for vandløb.

Vandløbsregulativer

Kommunerne er vandløbsmyndighed og har pligt til at udarbejde regulativer for alle offentlige vandløb. Forud for regulativet eller ved revision af regulativet udarbejdes der en redegørelse om grundlaget for og konsekvenserne af regulativet. Et vandløbsregulativ indeholder oplysninger om:

- Grundlaget for regulativet
- Betegnelse/beskrivelse af vandløbet og oversigtskort
- Vandløbets skikkelse, dimensioner og vandføringsevne
- Bygværker (broer og overkørsler), tilløb (placering af dræn og spildevandsudløb) m.v.
- Administrative bestemmelser
- Bestemmelser om sejlads
- Bredejerforhold (f.eks. arbejdsbælter, kreaturvanding og vandindvinding, beplantninger, 2m bræmmer)
- Vedligeholdelse (f.eks. foranstaltning af vedligeholdelse, målsætning for vandløbet, oprensning, grødeskæring, vegetation på bræmme og vandløbsskråning, vedligeholdelse af rørlagte strækninger, ulemper lodsejere skal tåle, klageforhold)
- Tilsyn
- Tidspunkt for revision af regulativet

Et vandløbs fysiske tilstand kan beskrives på to måder: enten via dets vandføringsevne eller ved hjælp af dets skikkelse. I regulativet er det beskrevet, hvilken fysisk tilstand vandløbet skal have og på den baggrund afgøres omfanget af vedligeholdelse.

De vigtigste betegnelser

Vandløbets skikkelse

Ved skikkelse forstås faste angivelser for bundbredde, bundkote og skråningsanlæg. Skikkelsen angives i et kotesystem, så det er muligt at optegne tværsnitsprofiler og længdeprofil på en entydig måde.

Vandføringsevne

Ved vandføringsevne forstås den mængde vand, der kan løbe gennem vandløbet på en given tid og ved en given vandspejlskote. Vandspejlskoten måles i meter i forhold til kotesystemet. Vandføringen måles i liter pr. sek. Vandføringsevne kan beskrives på forskellig måde.

Grødeskæring

Ved grødeskæring skæres vandplanterne, så der bliver en rende gennem vandløbet. Der skæres én eller flere gange i løbet af sommerhalvåret. Regulativet indeholder oplysninger om, hvor ofte og hvor bred en rende, der skal slås.

Oprensning

Aflejringer af sand, grus m.m. på vandløbets bund skal fjernes, så vandføringsevnen og skikkelsen overholdes. Ved aflejringer på 10 cm. eller mere over bundkoten gennemføres oprensning. Der må maksimalt oprenses til 10 cm. under bundkoten. Oprensningen sker typisk i perioden fra 1. september til 1. april.

Lodsejers opgaver og ansvar

Det er kommunen, der har pligt til at foretage den nødvendige grødeskæring og oprensning af vandløbene. Lodsejere bør henvende sig til kommunen, hvis vedligeholdelsen af et vandløb ikke er i orden. Lodsejere kan forbedre dialogen med kommunen ved at:

- Kende reglerne for vedligeholdelse af vandløbet. Regler for vedligeholdelse står i vandløbsregulativet, der kan bestilles hos kommunen.
- Gøre kommunen opmærksom på oversvømmelser på grund af manglende vedligeholdelse. Det kan være nødvendigt at ringe flere gange.
- Notere ned hvem du har snakket med i kommunen, hvornår og hvad I har snakket om.
- Tag billeder, der kan illustrere og dokumentere oversvømmelser eller manglende vedligeholdelse.
- Kontakt evt. Gefion og informer om dialogen med kommunen – så kan foreningen tage den generelle problematik op med kommunen.

Lodsejere har pligt til at begrænse eventuelle oversvømmelser. Derfor skal lodsejer gøre kommunen opmærksom på manglende eller dårlig vedligeholdelse, behov for oprensning osv.

Hvis man har mistanke om aflejringer, kan lodsejer bede om en opmåling af vandløbet og få afdækket behovet for oprensninger.

Kontakt Landboforeningen Gefion, hvis kommunen ikke reagerer på henvendelser fra lodsejer.

Revision af regulativerne

Vandløbsregulativer skal revideres hvert 10. år. De fleste regulativer blev revideret i starten af 1990'erne. Langt de fleste regulativer er endnu ikke revideret. Vi forventer, at kommunerne foretager den lovpligtige revision i forbindelse med gennemførelse af EU-vandrammedirektivet. Vær opmærksom på, hvornår kommunen laver revision af de enkelte vandløb.

Landboforeningen Gefion vil gerne samarbejde med lodsejerne om at skrive indspil og hjælpe med at gøre indsigelse. Afstrømningen i vandløbene skal tage hensyn til landbrugets afvandingsinteresser.

Miljømålsloven udspringer af EU's vandrammedirektiv og indeholder statslige vandplaner og kommunale handleplaner som bl.a. omfatter alle vandløb i Danmark. De kommunale handleplaner skal være udarbejdet med udgangen af 2011.

Kontakt og yderligere information

Landboforeningen Gefion, Erhvervspolitisk afdeling
Tlf. 5786 5000

E-mail: politik@gefion.dk

Kontaktperson: Erik Hansen Blegmand

Yderlige information på www.gefion.dk under Erhvervspolitik "Det mener vi" og under "Fakta om":

- Vandløb, oversvømmelser og erstatning
- Vandløb og krav om dyrkningsfrie bræmmer